ശിവപുരാണമ്/സംഹിതാ 6 (കൈലാസസംഹിതാ)/അധ്യായഃ 16

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=%5B%5D&postOptions=%5B%5D&nativize=false&url=https%3A%2F%2Fsa.wikisource.org%2Fsa.wikisource.org%2Fs%2F

വേദവ്യാസഃ

സൂത ഉവാച ..
ശ്രുത്വോപദിഷ്ടം ഗുരുണാ വേദാർഥം മുനിപുംഗവഃ ..
പരമാത്മനി സംദിഗ്ധം പരിപപ്രച്ഛ സാദരമ് ..1..
വാമദേവ ഉവാച ..
ജ്ഞാനശക്തിധര സ്വാമിൻപരമാനന്ദവിഗ്രഹ ..
പ്രണവാർഥാമൃതം പീതം ശ്രീമുഖഖ്ജാത്പരിസ്രുതമ് ..2..
ദൃഢപ്രജ്ഞശ്ച ജാതോഽസ്മി സംദേഹോ വിഗതോ മമ ..
കിംചിദന്യന്മഹാസേന പൃച്ഛാമി ത്വാം ശൃണു പ്രഭോ ..3..
സദാശിവാദികീടാംതരൂപസ്യ ജഗതഃ സ്ഥിതിഃ..
സ്ത്രീപുംരൂപേണ സർവത്ര ദൃശ്യതേ ന ഹി സംശയഃ .. 4 ..
ഏവം രൂപസ്യ ജഗതഃ കാരണം യത്സനാതനമ് ..
സ്ത്രീരൂപം തത്കിമാഹോസ്വിത്പുരുഷോ വാ നപുംസകമ് .. 5 ..
ഉത മിശ്രം കിമന്യദ്വാ ന ജാതസ്തത്ര നിർണയഃ ..
ബഹുധാ വിവദന്തീഹ വിദ്വാംസശ്ശാസ്ത്രമോഹിതാഃ .. 6 ..
ജഗത്സൃഷ്ടിവിധായിന്യഃ ശ്രുതയോ ജഗതാ സഹ ..
വിഷ്ണുബ്രഹ്മാദയോ ദേവാഃ സിദ്ധാശ്ച ന വിദന്തി ഹി ..7..
യഥൈക്യഭാവം ഗച്ഛേയുരേതദന്യച്ച വേദയ ..
ജാനാമീതി കരോമീതി വ്യവഹാരഃ പ്രദൃശ്യതേ .. 8 ..
സ ഹി സർവാത്മസംസിദ്ധോ വിവാദോ നാത്ര കസ്യചിത് ..
സർവദേഹേന്ദ്രിയമനോബുധ്യഹംകാരസംഭവഃ ..9..
ആഹോസ്വി ദാത്മനോരൂപം മഹാനത്രാപി സംശയഃ ..
ദ്വയമേതദ്ധി സർവ്വേഷാം വിവാദാസ്പദമദ്ഭുതമ് .. 6.16.10 ..
ഉത്പാട്യാജ്ഞാനസംഭൂതം സംശയാഖ്യം വിഷദ്രുമമ്..
ശിവാദ്വൈതമഹാകല്പവൃക്ഷഭൂമിര്യഥാഭവേത് .. 11 ..
ചിത്തം മമ യഥാ ദേവ ബോധ്യോഽസ്മി കൃപയാ തവ ..
കൃപാതസ്തവ ദേവേശ ദൃഢജ്ഞാനീ ഭവാ മ്യഹമ് .. 12 ..
സൂത ഉവാച ..
ശ്രുത്വൈവം മുനിനാ പൃഷ്ടം വചോ വേദാന്തനിർവൃതമ് ..
രഹസ്യം പ്രഭുരാഹേദം കിംചിത്പ്രഹസിതാനനഃ ..93..
സുബ്രഹ്മണ്യ ഉവാച ..
ഏതദേവ മുനേ ഗുഹ്യം ശിവേന പരിഭാഷിതമ് ..
അമ്ബായാഃ ശൃണ്വതോ ദേവ്യാ വാമദേവ മമാപി ഹി .. 14 ..
തസ്യാഃ സ്തന്യം തദാ പീത്വാ സംതൃപ്തോഽസ്മി മുഹുർമുഹുഃ..
ശ്രുതവാന്നിശ്ചലം തദ്വൈ നിശ്ചിതം മേ വിചാരിതമ്..15..

തത്തേ വദാമി ദയയാ വാമദേവ മഹാമുനേ..
മഹദ്ഗുഹ്യം ച പരമം സുത ത്വം ശൃണു സാംപ്രതമ് ..16..
കർമാസ്തി തത്ത്വാദാരഭ്യ ശാസ്ത്രവാദസ്സുവിസ്തരഃ ..
യഥാവിവേകം ശ്രോതവ്യോ ജ്ഞാനിനാ ജ്ഞാനദോ മുനേ..17..
ത്വയോപദിഷ്ടാ യേ ശിഷ്യാസ്തത്ര കോ വാ ഭവത്സമഃ ..
കപിലാദിഷു ശാസ്ത്രേഷു ഭ്രമംത്യദ്യാപി ത്യേ്ധമാഃ ..18..
തേ ശപ്താ മുനിഭിഃ ഷഡ്ഭിശ്ശിവനിന്ദാ പരാഃ പുരാ..
ന ശ്രോതവ്യാ ഹി തദ്വാർത്താ ത്യേ്ന്യഥാവാദിനോ യതഃ..19..
അനുമാനപ്രയോഗസ്യാപ്യവകാശോ ന വിദ്യതേ..
പംചാവയവയുക്തസ്യ സ തു ധൂമസ്യ ദർശനാത് .. 6.16.20 ..
പർവ്വതസ്യാഗ്നിമദ്ഭാവം വദംത്യത്രാപി സുവ്രത.
പ്രത്യക്ഷസ്യ പ്രപംചസ്യ ദർശനാലംബനം ത്വതഃ .. 21 ..
ജ്ഞാതവ്യഃ പരമേശാനഃ പരമാത്മാ ന സംശയഃ ..
സ്ത്രീപുംരൂപമയം വിശ്വം പ്രത്യക്ഷേണൈവ ദൃശ്യതേ .. 22 ..
ഷട്കോശരൂപഃ പിണ്ഡോ ഹി തത്ര ചാദ്യത്രയമ്ഭവേത് ..
മാത്രംശജം പുനശ്ചാന്യത്പിത്രംശജമിതി ശ്രുതിഃ .. 23 ..
ഏവം സർവശരീരേഷു സ്ത്രീപുംഭാവവിദോ ജനാഃ ..
പരമാത്മന്യപി മുനേ സ്ത്രീപുംഭാവം വിദുർബുധാ..24..
സച്ചിദാനദരൂപത്വം വദതി ബ്രഹ്മണഃ ശ്രുതിഃ ..
അസന്നിവർത്തകഃ ശബ്ദഃ സദാത്മേതി നിഗദ്യതേ .. 25 ..
നിവർത്തനം ജഗത്ത്വസ്യ ചിച്ഛബ്ദേന വിധീയതേ ..
ത്രിലിംഗവർത്തീ സച്ഛബ്ദഃ പുരുഷോത്ര വിധീയതാമ് .. ~~25~~ .. 26
പ്രകാശവാചീ സ ഭവേത്സത്പ്രകാശ ഇതി സ്ഫുടമ് ..
ജ്ഞാനശബ്ദസ്യ പർയ്യായശ്ചിച്ഛബ്ദഃ സ്ത്രീത്വമാഗതഃ .. 27 ..
പ്രകാശശ്ചിച്ച മിഥുനം ജഗത്കാരണതാം ഗതമ് ..
സച്ചിദാത്മന്യപി തഥാ ജഗത്കാരണതാം ഗതമ് .. 28 ..
ഏകത്രൈവ ശിവശ്ശക്തിരിതി ഭാവോ വിധീയതേ ..
തൈലവർത്ത്യാദിമാലിന്യാത്പ്രകാശസ്യാപി വർത്തതേ .. 29 ..
മാലിന്യമശിവത്വം ച ചിതാഗ്ന്യാദിഷു ദൃശ്യതേ ..
ഏവം വിവർത്തകത്വേന ശിവത്വം ശ്രുതിചോദിതമ് .. 6.16.30 ..
ജീവാശ്രിതായാശ്ചിച്ഛക്തേർദൗർബല്യം വിദ്യതേ സദാ ..
തന്നിവൃത്യർഥമേവാത്ര ശക്തിത്വം സാർവകാലികമ് .. 31 ..
ബലവാഞ്ഛക്തിമാംശ്ചേതി വ്യവഹാരഃ പ്രദൃശ്യതേ ..
ലോകേ വേദേ ച സസതം വാമദേവ മഹാമുനേ ..32..
ഏവം ശിവത്വം ശക്തിത്വം പരമാത്മനി ദർശിതമ് ..
ശിവശക്ത്യോസ്തു സംയോഗാദാനംദസ്സതതോദിതഃ ..33..
അതോ മുനേ തമുദ്ദിശ്യ മുനയഃ ക്ഷീണകല്മഷാഃ ..
ശിവേ മനസ്സമാധായ പ്രാപ്താശ്ശിവമനാമയമ് .. 34 ..
സർവാത്മത്വം തയോരേവം ബ്രഹ്മേത്യുപനിഷത്സു ച ..
ഗീയതേ ബ്രഹ്മശബ്ദേന ബൃംഹിധാത്വർഥഗോചരമ് .. 35 ..
ബൃംഹണത്വം ബൃഹത്ത്വം ച ശംഭ്വാഖ്യവിഗ്രഹേ ..
പംചബ്രഹ്മമയേ വിശ്വപ്രതീതിർബ്രഹ്മ ശബ്ദിതാ .. 36 ..
പ്രതിലോമാത്മകേ ഹംസേ വക്ഷ്യാമി പ്രണവോദ്ഭവമ് ..
തവ സ്നേഹാദ്വാമദേവ സാവധാനതയാ ശൃണു ..37..
വ്യംജനസ്യ സകാരസ്യ ഹകാരസ്യ ച വർജനാത് ..

ഓമിത്യേവ ഭവേത്സ്ഥൂലോ വാചകഃ പരമാത്മനഃ .. 38 ..
മഹാമന്ത്രസ്യ വിജ്ഞേയോ മുനിഭിസ്തത്ത്വദർശിഭിഃ ..
തത്ര സൂക്ഷ്മോ മഹാമന്ത്രസ്തദുദ്ധാരം വദാമി തേ .. 39 ..
ആദ്യേ ത്രിപംചരൂപേ ച സ്വരേ ഷോഡശകേ ത്രിഷു ..
മഹാമന്ത്രോ ഭവേദാദൗ സ സകാരോ ഭവേദ്യദാ ..6.16.40..
ഹംസസ്യ പ്രതിലോമഃ സ്യാത്സകാരാർഥശ്ശിവഃ സ്മൃതഃ ..
ശക്ത്യാത്മകോ മഹാമന്ത്രവാച്യഃ സ്യാദിതി നിർണയഃ ..41..
ഗുരൂപദേശ കാലേ തു സോഹംശക്ത്യാത്മകശ്ശിവഃ ..
ഇതി ജീവപരോ ഭൂയാന്മഹാമന്ത്രസ്തദാ പശുഃ ..42..
ശക്ത്യാത്മകശ്ശിവാംശശ്ച ശിവൈക്യാച്ഛിവസാമ്യഭാക് ..
പ്രജ്ഞാനം ബ്രഹ്മവാക്യേ തു പ്രജ്ഞാനാർഥഃ പ്രദൃശ്യതേ ..43..
പ്രജ്ഞാനശബ്ദശ്ചൈതന്യപര്യ്യായസ്സ്യാന്ന സംശയഃ ..
ചൈതന്യമാത്മേതി മുനേ ശിവസൂത്രം പ്രവർത്തിതമ് .. 44 ..
ചൈതന്യമിതി വിശ്വസ്യ സർവജ്ഞാനക്രിയാത്മകമ് ..
സ്വാതന്ത്ര്യം തത്സ്വഭാവോ യഃ സ ആത്മാ പരികീർത്തിതഃ .. 45 ..
ഇത്യാദിശിവസൂത്രാണാം വാർതികം കഥിതം മയാ..
ജ്ഞാനം ബംധ ഇതീദം തു ദ്വിതീയം സൂത്രമീശിതുഃ ..46..
ജ്ഞാനമിത്യാത്മനസ്തസ്യ കിംചിജ്ജ്ഞാനക്രിയാത്മകമ്..
ഇത്യാഹാദ്യപദേനേശഃ പശുവർഗസ്യ ലക്ഷണമ്..47..
ഏതദ്ദ്വയം പരാശക്തേഃ പ്രഥമം സ്പംദതാം ഗതമ്..
ഏതാമേവ പരാം ശക്തിം ശ്വേതാശ്വതരശാഖിനഃ ..48..
സ്വാഭാവികീ ജ്ഞാനബലക്രിയാ ചേത്യസ്തുവന്മുദാ..
ജ്ഞാനക്രിയേച്ഛാരൂപം ഹി ശംഭോർദൃഷ്ടിത്രയം വിദുഃ..49..
ഏതന്മനോമധ്യഗം സദിന്ദ്രിയജ്ഞാനഗോചരമ് ..
അനുപ്രവിശ്യ ജാനാതി കരോതി ച പശുഃ സദാ..6.16.50 ..
തസ്മാദാത്മന ഏവേദം രൂപമിത്യേവ നിശ്ചിതമ് ..
പ്രപംചാർഥം പ്രവക്ഷ്യാമി പ്രണവൈ കൃപ്രദർശനമ് ..51..
ഓംമിതീദം സർവമിതി ശ്രുതിരാഹ സനാതനീ ..
തസ്മാദ്വേതീത്യുപക്രമ്യ ജഗത്സൃഷ്ടിഃ പ്രകീർതിതാ ..52..
തസ്യാഃ ശ്രുതേസ്തു താത്പര്യം വക്ഷ്യാമി ശ്രൂയതാമിദമ് ..
തവ സ്നേഹാദ്വാമദേവ വിവേകാർഥവിജൃംഭിതമ് ..53..
ശിവശക്തിസമായോഗഃ പരമാത്മേതി നിശ്ചിതമ്..
പരാശക്തേസ്തു സംജാതാ ചിച്ഛക്തിസ്തു തദുദ്ഭവാ .. 54 ..
ആനന്ദശക്തിസ്തജ്ജാസ്യാദിച്ഛാശക്തിസ്തദുദ്ഭവാ ..
ജ്ഞാനശക്തിസ്തതോ ജാതാ ക്രിയാശക്തിസ്തു പംചമീ ..
ഏതാഭ്യ ഏവ സംജാതാ നിവൃത്ത്യാദ്യാഃ കലാ മുനേ..55..
ചിദാനന്ദസമുത്പന്നൗ നാദബിന്ദൂ പ്രകീർത്തിതൗ..
ഇച്ഛാശക്തേർമകാരസ്തു ജ്ഞാനശക്തേസ്തു പംചമഃ .. 56 ..
സ്വരഃ ക്രിയാശക്തിജാതോ ഹ്യകാരസ്തു മുനീശ്വര ..
ഇത്യുക്താ പ്രണവോത്പത്തിഃ പംചബ്രഹ്മോദ്ഭവം ശൃണു .. 57 .
ശിവാദീശാന ഉത്പന്നസ്തതസ്തത്പുരുഷോദ്ഭവഃ ..
തതോഽഘോരസ്തതോ വാമസ്സദ്യോജാതോദ്ഭവസ്തതഃ ..58..
ഏതസ്മാന്മാതൃകാദഷ്ടത്രിംശന്മാതൃസമുദ്ഭവഃ..
ഈശാനാച്ഛാന്ത്യതീതാഖ്യാ കലാ ജാതാഥ പൂരുഷാത്..
ഉത്പദ്യതേ ശാന്തികലാ വിദ്യാഽഘോരസമുദ്ഭവാ ..59..

പ്രതിഷ്ഠാ ച നിവൃത്തിശ്ച വാമ സദ്യോദ്ഭവേ മതേ ..
ഈശാച്ചിച്ഛക്തിമുഖതോ വിഭോർമിഥുനപഞ്ചകമ്..6.16.60..
അനുഗ്രഹാദികൃത്യാനാം ഹേതുഃ പഞ്ചകമിഷ്യതേ ..
തദ്വിദ്ഭിർമുനിഭിഃ പ്രാജ്ഞൈർവരതത്ത്വപ്രദർശിഭിഃ .. 61 ..
വാച്യവാചകസമ്ബന്ധാന്മിഥുനത്വമുപേയുഷി ..
കലാവർണസ്വരൂപേഽസ്മിൻപഞ്ചകേ ഭൂതപഞ്ചകമ് ..62..
വിയദാദി ക്രമാദാസീദുത്പന്നമ്മുനിപുങ്ഗവ ..
ആദ്യം മിഥുനമാരഭ്യ പഞ്ചമം യന്മയം വിദുഃ .. 63 ..
ശബ്ദൈകഗുണ ആകാശഃ ശബ്ദസ്പർശഗുണോ മരുത്..
ശബ്ദസ്പർശരൂപഗുണപ്രധാനോ വഹ്നിരുച്യതേ .. 64 ..
ശബ്ദസ്പർശരൂപരസഗുണകം സലിലം സ്മൃതമ്..
ശബ്ദ്സ്പർശരൂപരസഗന്ധാഢ്യാ പൃഥിവീ സ്മൃതാ .. 65 ..
വ്യാപകത്വഞ്ച ഭൂതാനാമിദമേവ പ്രകീർതിതമ് ..
വ്യാപ്യത്വം വൈപരീത്യേന ഗന്ധാദിക്രമതോ ഭവേത് ..66..
ഭൂതപഞ്ചകരൂപോഽയമ്പ്രപഞ്ചഃ പരികീർത്യതേ..
വിരാട് സർവസമഷ്ട്യാത്മാ ബ്രഹ്മാണ്ഡമിതി ച സ്ഫുടമ്..67..
പൃഥിവീതത്ത്വമാരഭ്യ ശിവതത്ത്വാവധി ക്രമാത്..
നിലീയ തത്ത്വസംദോഹേ ജീവ ഏവ വിലീയതേ..68..
സംശക്തികഃ പുനസ്സൃഷ്ടൗ ശക്തിദ്വാരാ വിനിർഗതഃ..
സ്ഥൂലപ്രപഞ്ചരൂപേണ തിഷ്ഠത്യാപ്രലയം സുഖമ്..69..
നിജേച്ഛയാ ജഗത്സൃഷ്ടമുദ്യുക്തസ്യ മഹേശിതുഃ..
പ്രഥമോ യഃ പരിസ്പന്ദശ്ശിവ തത്ത്വന്തദുച്യതേ..6.16.70..
ഏഷൈവേച്ഛാശക്തിതത്വം സർവകൃത്യാനുവർതനാത് ..
ജ്ഞാനക്രിയാശക്തിയുഗ്മേ ജ്ഞാനാധിക്യേ സദാശിവഃ ..71..
മഹേശ്വരം ക്രിയോദ്രേകേ തത്ത്വം വിദ്ധി മുനീശ്വര..
ജ്ഞാനക്രിയാശക്തിസാമ്യം ശുദ്ധവിദ്യാത്മകം മതമ്..72..
സ്വാങ്ഗരൂപേഷു ഭാവേഷു മായാതത്ത്വവിഭേദധീഃ..
ശിവോ യദാ നിജം രൂപം പരമൈശ്വര്യപൂർവകമ്..73..
നിഗൃഹ്യ മായയാശേഷപദാർഥഗ്രാഹകോ ഭവേത്..
തദാ പുരുഷ ഇത്യാഖ്യാ തത്സൃഷ്ട്വേത്യഭവച്ഛ്രുതിഃ..74..
അയമേവ ഹി സംസാരീ മായയാ മോഹിതഃ പശുഃ..
ശിവജ്ഞാനവിഹീനോ ഹി നാനാകർമവിമൂഢധീഃ..75..
ശിവാദഭിന്നം ന ജഗദാത്മാനം ഭിന്നമിത്യപി ..
ജാനതോഽസ്യ പശോരേവ മോഹോ ഭവതി ന പ്രഭോ..76..
യഥൈന്ദ്രജാലികസ്യാപി യോഗിനോ ന ഭവേദ്ഭ്രമഃ ..
ഗുരുണാ ജ്ഞാപിതൈശ്വര്യശ്ശിവോ ഭവതി ചിദ്ഘനഃ ..77..
സർവകർതൃത്വരൂപാ ച സർവജത്വസ്വരൂപിണീ ..
പൂർണത്വരൂപാന്നിത്യത്വവ്യാപകത്വ സ്വരൂപിണീ ..78..
ശിവസ്യ ശക്തയഃ പഞ്ച സംകുചദ്രൂപഭാസ്കരാഃ..79..
അപി സംകോചരൂപേണ വിഭാംത്യ ഇതി നിത്യശഃ ..
പശോഃ കലാഖ്യ വിദ്യേതി രാഗകാലൗ നിയത്യപി ..
തത്ത്വപഞ്ചകരൂപേണ ഭവത്യത്ര കലേതി സാ ..6.16.80..
കിംചിത്കർതൃത്ത്വഹേതുസ്സ്യാത്കിംചിത്തത്ത്വൈകസാധനമ് ..
സാ തു വിദ്യാ ഭവേദ്രാഗോ വിഷയേഷ്വനുരംജകഃ..81..
കാലോ ഹി ഭാവഭാവാനാം ഭാസാനാം ഭാസനാത്മകഃ ..

ക്രമാവച്ഛേദകോ ഭൂത്വാ ഭൂതാദിരിതി കഥ്യതേ ...82..

ഇദന്തു മമ കർതവ്യമിദന്നേതി നിയാമികാ ..

നിയതിസ്സ്യാദ്വിഭോശ്ശക്തിസ്തദാക്ഷേപാത്പതേത്പശുഃ ..83..

ഏതത്പംചകമേവാസ്യ സ്വരൂപാ വാരകത്വതഃ ..

പഞ്ചകഞ്ചുകമാഖ്യാതമന്തരംഗം ച സാധനമ് ..84..

ഇതി ശ്രീശിവമഹാപുരാണേ ഷഷ്ഠ്യാം കൈലാസസംഹിതായാം ശിവതത്ത്വവർണനന്നാമ ഷോഡശോഽധ്യായഃ ..16..

ഓം. P.R.IYER 30.9.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ശിവപുരാണമ്/സംഹിതാ_6_(കൈലാസസംഹിതാ)/അധ്യായഃ_16&oldid=338189" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്